

آینده یادگیری در جهان هوش مصنوعی

نویسنده‌گان:

فیروزه علیزاده نسرین خدابنده لوی

شیرین خدابنده لوی

موسسه انتشارات آفتاب گیتی

آفتاب گیتی

برنامه	طیزهاده، فروزن - ۱۳۵۷	۱
عنوان و کد پذیرش	آینده پاکیزه در جهان هوش مصنوعی / توسعه‌کاران امروزه همیز اینده نسخین خلائق‌نشد لوحی، شریون خلائق‌نشد	۲
مشخصات نشر	تهران: انتشارات پریشان، ۱۴۰۳	۳
مشخصات ظاهری	۱۱۰ ص.	۴
شالک	۱۱۰۰۰۰ دیالی - ۳۱۷-۷۷-۹۷۸-۹۷۷	۵
وضعيت ثبوت نویس	لها	۶
موضوع	پادگشتنی — زبان آزاد	۷
Learning -- Technological innovations		
هوش مصنوعی — کاربردهای آموزشی		
Artificial intelligence -- Educational applications		
شناخت افزوده	علمی‌پژوهی، نسخین: -۱۳۵۷	۱
شناخت افزوده	علمی‌پژوهی، نسخین: -۱۳۵۷	۲
ردیه پندتی کنکره	LB ۱۰۰	۳
ردیه پندتی کنکره	۱۵۷/۲۷۰	۴
شماره تئاترنس طرب	۹۹-۱۷۴۰-۱	۵
اطلاعات روزنگار تئاترنس	لها	۶

گلستانِ سعدی

عنوان: آینده یادگیری در جهان هوش مصنوعی
نویسنده: فیروزه علی زاده، نسرین خدابنده لوی، شیرین خدابنده لوی
صفحة آرایی و تنظیم: مریم طباطبائی
نشر و پخش: موسسه انتشاراتی آفتاب گیتی

نوبت چاپ: اول ۱۴۰۳

شماره: ۰۰۱

قيمة: ١١٠٠٠٠ ريال

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۳۱۴-۷۴۰-۱

فهرست مطالب

عنوان	صفحة
پیشگفتار	۱۲
فصل اول: مقدمه	۱۵
تعریف و اهمیت پادگیری در دنیای امروز	۱۵
معرفی هوش مصنوعی (AI) و تنش آن در پادگیری	۱۵
نکله کلی به روند تکلیل هوش مصنوعی و پادگیری	۱۶
چالش‌ها و فرصت‌های موجود در استقلال از هوش مصنوعی در پادگیری	۱۸
فصل دوم: مبانی و مظاہم اولیه	۲۰
هوش مصنوعی چیست؟	۲۰
پادگیری ماشین (Deep Learning) و پادگیری عمیق (Machine Learning)	۲۱
تفاوت‌های بین پادگیری اسلامی و پادگیری مادئی	۲۱
الگوریتم‌های پادگیری ماشین: پایه‌های تضمین‌گیری هوشمند	۲۲
پردازش زبان طبیعی: (NLP) ارتباط بین ماشین و انسان	۲۲
فصل سوم: تاریخ‌پردازی از پادگیری هوش مصنوعی	۲۶
تشکیل هویت رسمی هوش مصنوعی: کنفرانس دلارتموث	۲۶
احیای هوش مصنوعی: ظهور پادگیری ماشین و شبکه‌های عصبی	۲۷
تأثيرات فناوری‌های توین بر پادگیری هوش مصنوعی	۲۷
ورود هوش مصنوعی به زندگی روزمره	۲۸
ظهور پادگیری عمیق (Deep Learning): تحول در پردازش داده‌ها	۲۸
پیشرفت‌های کلیدی در پادگیری عمیق:	۲۸
چالش‌های پیش روی: AGI	۲۹

۲۹	رشد هوش مصنوعی در صنعت و تجارت؛ انقلاب دیجیتال
۳۲	فصل چهارم؛ آینده پادگیری در جهان هوش مصنوعی
۳۲	تحولات فناوری در پادگیری؛ ظهور سیستم‌های هوشمند پادگیری
۳۶	مدل‌های پادگیری مشاکل کن با استفاده از هوش مصنوعی
۴۸	آموزش مبتنی بر شبیه‌سازی؛ پادگیری تجربی با هوش مصنوعی
۴۰	روزگاری مهم بازی‌های آموزشی
۴۲	سیستم‌های پادگیری بدون نظرلت و خودگردان
۴۲	فصل پنجم؛ تأثیرات هوش مصنوعی بر آموزش و پادگیری
۴۴	پلتفرم‌های مبتنی بر هوش مصنوعی در پادگیری
۴۵	نقش هوش مصنوعی در شخصی‌سازی آموزش
۴۵	آموزش در دنیای واقعی با هوش مصنوعی؛ تمدن و شبیه‌سازی
۴۶	چالش‌ها و محدودیت‌ها در استفاده از هوش مصنوعی در آموزش
۴۹	پلتفرم‌های پادگیری مبتنی بر هوش مصنوعی؛ تحولی در دسترسی به منابع آموزشی
۵۱	مزایای پلتفرم‌های پادگیری مبتنی بر AI
۴۸	آموزش و پادگیری در عصر هوش مصنوعی؛ تغییرات در نظام‌های آموزشی جهانی
۴۹	چالش‌ها و فرصت‌های آموزشی در عصر هوش مصنوعی
۵۰	پادگیری زبان‌های خارجی با هوش مصنوعی
۵۰	آموزش پژوهشی و مرآبتهای پیداگوژی با All
۵۱	آموزش مهارت‌های حرفه‌ای با هوش مصنوعی
۵۲	فصل ششم؛ کاربردهای هوش مصنوعی در حوزه‌های مختلف
۵۲	هوش مصنوعی در آموزش عالی و مدارس؛ تغییرات اساسی در شیوه‌های پادگیری
۵۳	کاربردهای هوش مصنوعی در پادگیری زبان‌های خارجی
۵۵	هوش مصنوعی در آموزش مهارت‌های حرفه‌ای و توسعه شغلی

۵۸	تأثیر هوش مصنوعی در حوزه‌های پزشکی، علوم اجتماعی، مهندسی و غیره
۵۹	هوش مصنوعی در صنعت و تولید
۵۹	تولید هوشمند و خودکار:
۶۰	مدیریت زنجیره تأمین:
۶۰	طراحی و شبیه‌سازی محصولات:
۶۰	هوش مصنوعی در محیط‌های آموزشی و پادگیری آنلاین
۶۰	پلتفرم‌های آموزشی هوشمند:
۶۱	آموزش زبان با استفاده از AI
۶۱	پشتیبانی از معلمان و مدیران آموزشی:
۶۱	هوش مصنوعی در مراحل‌های بهداشتی و پزشکی
۶۱	تشخیص و درمان بیماری‌ها:
۶۲	پزشکی شخصی‌سازی شده:
۶۲	پوشیدنی بیماری‌ها و مراقبت پیشگیرانه:
۶۲	تحلیل داده‌های کلان (Big Data):
۶۳	تصمیم‌گیری به کمک AI
۶۴	فصل هفتم: چالش‌ها و فرستادهای در پادگیری هوش مصنوعی
۶۴	چالش‌های فنی در پادگیری هوش مصنوعی
۶۴	پیچیدگی و مقیاس مدل‌ها:
۶۴	کمبود داده‌های با کیفیت:
۶۵	محدودیت‌های ساخت‌افزاری:
۶۵	چالش‌های اخلاقی و اجتماعی در پادگیری هوش مصنوعی
۶۵	تبیین و پایان در داده‌ها:
۶۵	مسئلوبیت پذیری و شفایت تصمیمات:

۶۹	حریم خصوصی و امنیت دادهها:
۶۹	فرصت‌ها و چشم‌اندازهای آینده پادگیری هوش مصنوعی
۶۹	فرصت‌هایی شغلی جدید
۷۲	توسعه فناوری‌های هوش مصنوعی در کشورهای در حال توسعه
۷۲	نوآوری و پیشرفت‌های تکنولوژیکی
۷۲	چالش‌های اخلاقی در استفاده از هوش مصنوعی
۷۲	حفظ حریم خصوصی و جمع آوری داده‌های شخصی
۷۸	پوشش‌هایی و تضمیم‌گیری‌های نادرست
۷۸	چالش‌های اجتماعی در پادگیری هوش مصنوعی
۷۸	تأثیر بر اشتغال و نیروی کار
۷۹	نابرابری‌های اجتماعی و اقتصادی
۷۹	فرصت‌های اقتصادی و نوآوری در پادگیری هوش مصنوعی
۷۹	نوآوری در صنایع مختلف
۷۰	فرصت‌هایی شغلی جدید
۷۰	تأثیر در کشورهای در حال توسعه
۷۱	چالش‌های فنی در توسعه پادگیری هوش مصنوعی
۷۱	داده‌های کم کیفیت و نبود داده‌های کلی
۷۱	هنرمندانی بالای توسعه و پیامدهای انسانی
۷۲	فرصت‌های اخلاقی و اجتماعی در پادگیری هوش مصنوعی
۷۲	شخصی‌سازی آموزش و پادگیری
۷۲	پشتیبانی از افراد دارای نیازهای خاص
۷۲	فرصت‌هایی شغلی و رشد اقتصادی در زمینه هوش مصنوعی
۷۳	تجدد مشاغل جدید در زمینه هوش مصنوعی

۷۳	نوآوری و رشد کسبوکارها
۷۴	فصل هشتم: پادگیری مبتنی بر داده: تجزیه و تحلیل داده‌ها
۷۵	برای پیشرفت در پادگیری هوش مصنوعی
۷۶	نقش داده‌ها در پیشود پادگیری ماشین و هوش مصنوعی
۷۷	اهمیت داده‌ها در هوش مصنوعی
۷۸	مفهوم داده‌ای بزرگ و تأثیر آن‌ها در پادگیری هوش مصنوعی
۷۹	تحلیل داده‌ها و تصمیم‌گیری‌های هوشمند در آموزش
۸۰	نقش تحلیل داده‌ها در پیشود فرآیندهای آموزشی
۸۱	تصمیم‌گیری هوشمند در انتخاب استراتژی‌های آموزشی
۸۲	تأثیر داده‌ای کلان بر توسعه الگوریتم‌های پادگیری
۸۳	داده‌ای کلان و الگوریتم‌های پادگیری پیشرفت‌نمایانه
۸۴	چالش‌های استفاده از داده‌ای کلان
۸۵	تأثیر داده‌ای اثیوه در پادگیری هوش مصنوعی
۸۶	اهمیت داده‌ای اثیوه در فرآیند پادگیری
۸۷	توسعه الگوریتم‌های پیچیده‌تر با داده‌ای اثیوه
۸۸	چالش‌های پردازش داده‌ای اثیوه
۸۹	پردازش داده‌ای پعنون ساختار
۹۰	استفاده از پادگیری ماشین برای پیشود کیفیت داده‌ها
۹۱	آمدمسازی و پیش‌پردازش داده‌ها
۹۲	پاکسازی داده‌ها با الگوریتم‌های هوش مصنوعی
۹۳	نقش پادگیری صحق در تحلیل داده‌ای پیچیده
۹۴	پادگیری ماشین برای کشف الگوهای پنهان
۹۵	پیشود تصمیم‌گیری‌ها با استفاده از داده‌ها

۸۰	تضمیم گیری هوشمند با دادمهای آموزشی
۸۰	تحلیل پیش‌بینی‌گرانه در تضمیم گیری‌های آموزشی
۸۱	پردازش دادمهای بدون ساختار؛ چالش‌ها و فرصت‌ها
۸۱	چالش‌هایی پردازش دادمهای بدون ساختار
۸۱	فرصت‌هایی پردازش دادمهای بدون ساختار
۸۲	کاربردهایی توافق پردازش دادمهای صوتی
۸۲	پردازش دادمهای تصویری؛ پردازش و شبیه‌سازی با پادگیری عمیق
۸۲	آموزش مدل‌های هوش مصنوعی با استفاده از دادمهای متعدد
۸۲	پادگیری از دادمهای چندمنظوره
۸۳	استفاده از دادمهای سوتیک برای پیش‌بود آموزش مدل‌ها
۸۳	اهمیت دادمهای متعدد در پیش‌بود توانمندی‌های مدل‌ها
۸۴	تحلیل دادها برای بهینه‌سازی پادگیری
۸۴	بهینه‌سازی مدل‌ها با استفاده از تحلیل دادها
۸۴	تحلیل نتایج و بازخورد برای پیشرفت بیشتر
۸۵	فصل نهم: آموزش مانع‌هایی از طراحی الگوریتم‌ها تا تدریس به ماشین‌ها
۸۵	طراحی الگوریتم‌های پادگیری ماشین: مبانی و اصول
۸۵	مبانی طراحی الگوریتم‌هایی پادگیری، ماشین
۸۵	انتخاب ویژگی‌ها و لرزیدن الگوریتم‌ها
۸۶	چالش‌های طراحی الگوریتم‌ها
۸۶	فرآیند آموزش مدل‌های از دادمهای تا پیش‌بینی‌ها
۸۷	مراحل آموزش مدل‌های پادگیری ماشین
۸۷	نتایم پارامترها و بهینه‌سازی مدل‌ها
۸۷	لرزیدنی مدل‌های آموزش دیده

۸۷	آموزش شبکه‌های مصنی؛ چگونگی پادگیری از داده‌ها
۸۷	مبانی شبکه‌های مصنی و نحوه آموزش آن‌ها
۸۷	پیشرفت‌های اخیر در شبکه‌های مصنی و پادگیری عمیق
۸۸	کاربردهای شبکه‌های مصنی در زیست‌پژوهی واقعی
۸۸	آموزش به ماشین‌های مدل‌های پیچیده و درک، آن‌ها
۸۸	آموزش با داده‌های کمی و نیاز
۸۹	آموزش مدل‌های انتخاب و تنظیم پارامترها
۸۹	انتخاب مدل مناسب
۸۹	تنظیم پارامترها و فرآیند بهینه‌سازی
۹۰	بهینه‌سازی و کاهش خطا
۹۰	شبکه‌های مصنی؛ پیچیدگی و امکانات جدید
۹۰	ساختار شبکه‌های مصنی و پادگیری از داده‌ها
۹۰	پیشرفت در پادگیری عمیق و کاربردهای آن
۹۱	چالش‌های پادگیری عمیق
۹۱	لرزانی مدل‌های پادگیری ماشین
۹۱	معیارهای لرزانی مدل‌ها
۹۲	اعتبارسنجی مقابله و جلوگیری از overfitting
۹۲	مقایسه مدل‌ها
۹۲	آموزش مدل‌ها در محیط‌های واقعی
۹۲	چالش‌ها و پیچیدگی‌های پادگیری در زیست‌پژوهی واقعی
۹۳	مدیریت تغییرات و تطبیق با محیط‌های پویا
۹۳	پردازش داده‌ها و استفاده از الگوریتم‌های پیشرفت‌های پیچیده
۹۳	پردازش داده‌های پیچیده پادگیری عمیق و شبکه‌های مصنی

۹۳	الگوریتم‌های پیشرفت‌نمود تقویت پلادگیری (Reinforcement Learning)
۹۴	چالش‌ها و فرصت‌های آموزش ماشین در آینده
۹۴	چالش‌های اخلاقی و مسئولیت‌های اجتماعی
۹۵	فرصت‌های شغلی و رشد صنعت پلادگیری ماشین
۹۵	آینده پلادگیری ماشین؛ امکان‌پذیر یا خیالی؟
۹۶	سخن پایانی
۹۶	منابع و مأخذ

www.ketab.ir

پیشگفتار

دنیای امروز در آستانه تحولی عظیم قرار دارد و این تحول عمدتاً تحت تأثیر پیشرفت‌های شگرف در زمینه هوش مصنوعی و یادگیری ماشین است. تغییراتی که در این حوزه به وجود آمده‌اند، به طور مستقیم و غیرمستقیم زندگی بشر را تحت تأثیر قرار داده‌اند. از آنجا که هوش مصنوعی به عنوان یکی از مهم‌ترین شاخه‌های فناوری‌های نوین شناخته می‌شود، بررسی چگونگی تأثیرگذاری آن بر فرآیندهای یادگیری و آموزش از اهمیت ویژه‌ای بخوردار است. در این کتاب، تلاش بر این بوده است که علاوه بر ارائه توضیحاتی جامع و مبسوط در مورد هوش مصنوعی، به ویژه در حوزه یادگیری، به چالش‌ها، فرصت‌ها و تهدیدات آن نیز پرداخته شود.

یکی از ویژگی‌های برجسته دنیای امروزی، سرعت پیشرفت فناوری‌ها و تغییرات عمدت‌های است که در ابعاد مختلف زندگی انسان‌ها ایجاد می‌شود. هوش مصنوعی، به ویژه در زمینه یادگیری، یکی از این فناوری‌های است که امروزه در بسیاری از حوزه‌های از جمله آموزش، بهداشت، صنعت، تجارت، و حتی هنر به کار گرفته می‌شود. در این میان، یادگیری ماشینی (Machine Learning) و یادگیری عمیق (Deep Learning) به عنوان مهم‌ترین شاخه‌های هوش مصنوعی، پایه‌گذار بسیاری از تحولات جدید در دنیای علمی و صنعتی هستند.

این کتاب به طور خاص به حوزه یادگیری در دنیای هوش مصنوعی پرداخته است، زیرا به اعتقاد بسیاری از کارشناسان، آینده بشر به ویژه در زمینه‌های آموزشی، به طور مستقیم با گسترش این فناوری‌ها پیوند خورده است. در این راستا، ابتدا تلاش شده است تا مفاهیم اساسی و مبانی اولیه در خصوص هوش مصنوعی و یادگیری ماشین مورد بررسی قرار گیرد تا خوانندگان بتوانند با درک بهتری از این حوزه وارد مباحث تخصصی‌تر شوند. سپس با مرور تاریخچه‌ای از پیشرفت‌های هوش مصنوعی، به روند تکامل یادگیری ماشینی و تغییرات آن در طول زمان پرداخته شده است.

علاوه بر این، در کتاب به بررسی تأثیرات هوش مصنوعی بر آموزش و یادگیری پرداخته شده است. این تأثیرات، در ابتدا به صورت گام به گام و بر اساس تجربیات مختلف آموزش در دنیای واقعی، بیان می‌شوند. در این بخش، به ویژه بر پلتفرم‌های آموزشی مبتنی بر هوش مصنوعی، شخصی‌سازی یادگیری، و تحلیل داده‌های آموزشی تأکید شده است. چالش‌های موجود در مسیر پذیرش این فناوری‌ها در سیستم‌های آموزشی نیز از دیگر مباحثی است که در کتاب

بررسی شده است. مسائلی مانند موائع فنی، اخلاقی و اجتماعی که در پیاده‌سازی هوش مصنوعی در آموزش و یادگیری باید مورد توجه قرار گیرند. همچنین در این کتاب، به کاربردهای مختلف هوش مصنوعی در حوزه‌های مختلف زندگی پرداخته شده است. از استفاده این فناوری در پزشکی، مهندسی، علوم اجتماعی، تا کاربرد آن در حل مسائل پیچیده و تجزیه و تحلیل داده‌ها. این کاربردها نشان‌دهنده آن هستند که هوش مصنوعی نه تنها می‌تواند در بهبود کیفیت یادگیری و آموزش نقش ایفا کند، بلکه می‌تواند در ارتقای کیفیت زندگی انسان‌ها و حل مسائل جهانی نیز به طور مؤثر وارد عمل شود.

در این راستا، اهمیت داده‌ها و تجزیه و تحلیل آن‌ها در فرآیند یادگیری هوش مصنوعی نیز به طور مفصل در کتاب مطرح شده است. داده‌ها به عنوان یکی از ارکان اصلی در یادگیری ماشین شناخته می‌شوند و هر چه میزان داده‌ها دقیق‌تر و کامل‌تر باشد، فرآیند یادگیری ماشین به طور مؤثرتری انجام خواهد شد. از این‌رو، در کتاب به روش‌های مختلف جمع‌آوری، پردازش و تجزیه و تحلیل داده‌ها اشاره شده است که این خود می‌تواند راهگشای بسیاری از مسائل در حوزه‌های مختلف علم و فناوری باشد.

از آنجا که هوش مصنوعی هنوز در مراحل اولیه توانسته خود قرار دارد، چالش‌ها و فرصت‌های زیادی برای محققان و دست‌اندرکاران این حوزه وجود دارد. در این کتاب، علاوه بر اشاره به این چالش‌ها، فرصت‌هایی نیز برای پیشرفت بیشتر در این زمینه‌ها مطرح شده است. از جمله این فرصت‌ها، می‌توان به ایجاد مدل‌های آموزشی جدید و بهینه‌سازی فرایندهای یادگیری اشاره کرد که می‌تواند زمینه‌ساز ایجاد تغییرات عمده در شیوه‌های آموزش و یادگیری در آینده باشد. در نهایت، در این کتاب به پیش‌بینی‌ها و دیدگاه‌های مختلف در مورد آینده یادگیری در دنیای هوش مصنوعی نیز پرداخته شده است. پیش‌بینی‌هایی که نشان می‌دهند چگونه این فناوری‌ها می‌توانند در آینده تحولی بزرگ در سیستم‌های آموزشی جهانی ایجاد کنند. همچنین تأکید شده است که برای بهره‌برداری از پتانسیل‌های موجود در این فناوری‌ها، لازم است که افراد و سازمان‌ها آمادگی لازم برای پذیرش و به کارگیری این فناوری‌ها را داشته باشند. این آمادگی‌ها می‌توانند شامل آموزش‌های مداوم، بهروز رسانی مهارت‌ها و تلاش برای کاهش نگرانی‌های اخلاقی و اجتماعی پیرامون این موضوع باشد.

در مجموع، این کتاب قصد دارد تا تصویری جامع از آینده یادگیری در دنیای هوش مصنوعی را ارائه دهد و به ویژه بر اهمیت این فناوری در آینده آموزش و یادگیری تأکید کند. دنیای امروز

به طور فزاینده‌ای به سمت هوشمندتر شدن پیش می‌رود و برای آنکه در این مسیر گام برداریم، باید آماده باشیم تا نه تنها از تکنولوژی‌ها بهره‌برداری کنیم، بلکه چالش‌ها و مشکلات آن را نیز شجاعانه و با درک کامل از ابعاد مختلف آن‌ها به دست آوریم. تنها از این طریق است که می‌توانیم به یک دنیای هوشمندتر، پایدارتر و شادتر دست یابیم.